Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002353

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-06-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пєткова Ірина Борисівна
2. Iryna B. Pietkova

Кваліфікація: д.філософ, 226

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 226

Назва наукової спеціальності: Фармація, промислова фармація

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОНП 48393 (фармація, промислова фармація)

Дата захисту: 21-06-2024

Спеціальність за освітою: фармація

Місце роботи здобувача: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ41.600.037

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.31, 76.31.29.11, 76.31.35

Тема дисертації:

1. Фармакогностичне вивчення трави волошки синьої та одержання на її основі лікарських рослинних засобів

2. Pharmacognostic study of the blue cornflower herb and its preparation of herbal medicinals. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript

Реферат:

1. Пєткова І. Б. Фармакогностичне вивчення трави волошки синьої та одержання на її основі лікарських рослинних засобів. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація»з галузі знань 22 «Охорона здоров'я». – Одеський національний медичний університет, МОЗ України, Одеса, 2023. Дисертаційна робота присвячена порівняльному фармакогностичному дослідженню трави волошки синьої дикорослої і культивованої, зокрема сортів Лагуна і Синя куля, а також лікарського рослинного засобу на її основі, розробці параметрів стандартизації сировини та одержаного лікарського рослинного засобу. Якісний склад трави волошки синьої вивчали за допомогою хімічних реакцій та хроматографічних методів, у результаті встановлено наявність флавоноїдів, фенольних кислот, поліфенольних сполук, амінокислот, полісахаридів, органічних кислот, хлорофілів, каротиноїдів, жирних кислот, мінеральних речовин. Вміст полісахаридів, визначений методом гравіметрії, був найвищим у траві волошки синьої сорту Лагуна та склав 9,07 %.

Методом іонообмінної хроматографії вивчено склад амінокислот у зразках трави волошки синьої та ідентифіковано по 18 амінокислот. Сумарна кількість амінокислот у траві волошки синьої дикорослої становила 4770,00 мг/100 г, у траві волошки сортів Лагуна і Синя куля 5110,00 мг/100 г і 4950,00 мг/100 г відповідно. У всіх зразках трави волошки синьої серед амінокислот кількісно переважали пролін, глутамінова та аспарагінова кислоти, у мінімальній кількості визначено метіонін, гістидин, цистин та □-аміномасляну кислоту. Проведено кількісне визначення вільних амінокислот у об'єктах дослідження спектрофотометричним методом. Їх вміст був вищим у культивованій сировині (2,14 % у траві волошки сорту Лагуна, 2,03 % у траві волошки сорту Синя куля) та мінімальним – у траві волошки дикорослої (1,87 %). Вивчено жирнокислотний склад трави волошки синьої методом газової хроматографії. Експериментально у об'єктах дослідження було ідентифіковано по 13 жирних кислот, серед яких насичені (лауринова, міристинова, пальмітинова, стеаринова, арахінова, бегенова, лігноцеринова), мононенасичені (міристолеїнова, пальмітолеїнова, олеїнова, гондоїнова) та поліненасичені (лінолева, ліноленова) кислоти. Встановлено, що у траві волошки синьої дикорослої кількісно переважали насичені жирні кислоти, вміст яких становив 34,39 % від суми кислот, у траві волошки культивованої переважали поліненасичені жирні кислоти, вміст яких у траві сорту Лагуна був 34,32 %, сорту Синя куля – 35,62 %. У траві волошки синьої сорту Лагуна сума ненасичених жирних кислот становила 49,55 %, у траві сорту Синя куля – 49,43 %, у траві волошки дикорослої – 29,93 % від суми виявлених кислот. Дослідження флавоноїдів у траві волошки синьої дикорослої та культивованої методом високоефективної рідинної хроматографії дозволило виявити по 7 сполук, серед яких кверцетин, кемпферол, апігенін, апігенін-7-глюкозид, рутин, гіперозид та ізокверцитрин. Кількісно в усіх зразках переважили апігенін і рутин, їх вміст у траві волошки синьої сорту Синя куля склав 30,54 мг/100 г і 14,14 мг/100 г, сорту Лагуна – 27,27 мг/100 г і 12,58 мг/100 г, у траві волошки дикорослої – 27,00 мг/100 г і 13,79 мг/100 г відповідно. Органічні кислоти превалювали у траві волошки синьої дикорослої, де їх було визначено у кількості 1,54 %. Слід відмітити, що кількісний вміст аскорбінової кислоти у досліджуваних зразках трави волошки синьої був незначним (0,17- 0,21 %).

2. Pietkova I. B. Pharmacognostic study of the blue cornflower herb and its preparation of herbal medicinals. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. Thesis for a Doctor of Philosophy degree by specialty 226 «Pharmacy, industrial pharmacy» (22 – Health care). – The Odesa National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Odesa, 2023. The dissertation work is devoted to the comparative pharmacognostic study of wild and cultivated blue cornflower herb, in particular the Laguna and Synia kulia varieties, as well as the medicinal herbal remedy based on it, the development of parameters for the standardization of raw materials and the obtained medicinal herbal remedy. The qualitative composition of the blue cornflower herb was studied using chemical reactions and chromatographic methods, as a result, the presence of flavonoids, phenolic acids, polyphenolic compounds, amino acids, polysaccharides, organic acids, chlorophylls, carotenoids, fatty acids and minerals was established. The content of polysaccharides, determined by the gravimetric method, was the highest in the Laguna blue cornflower herb and amounted to 9.07 %. The composition of amino acids in samples of blue cornflower herb was studied by the method of ion exchange chromatography and 18 amino acids were identified. The total amount of amino acids in the blue wild cornflower herb was 4770.00 mg/100 g, 5110.00 mg/100 g and 4950.00 mg/100 g in cornflower herb of Laguna and Synia kulia varieties, respectively. Proline, glutamic and aspartic acids predominated quantitatively among amino acids in all samples of cornflower herb, methionine, histidine, cystine and □-aminobutyric acid. The quantitative determination of free amino acids in the research objects was carried out by the spectrophotometric method. Their content was higher in cultivated raw materials (2.14 % in cornflower herb of the Laguna variety, 2.03 % in cornflower herb of the Synia kulia variety) and minimal - in wild cornflower herb (1.87 %). The fatty acid composition of cornflower herb was studied by gas chromatography. The quantitative content of polyphenols, determined by the SPU method, was higher in the herb of the cultivated blue cornflower (2.32 % – in the herb of the Laguna variety of cornflower, 2.25 % – in the herb of the Synia kulia variety of cornflower), the lowest – in the herb of the wild cornflower (2.01 %). Quantitative determination of the amount of polyphenolic compounds in terms of gallic acid was also carried out, in the blue cornflower herb of the Lag

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U007496.

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пєткова І. Б., Унгурян Л. М., Горяча Л. М. Дослідження амінокислот Centaurea cyanus L. Медична та клінічна хімія. 2020. № 3. С. 94–98
- Iryna B. Pietkova, Liana M. Unhurian, Liliia M. Horiacha, Viktoriia S. Kyslychenko, Iryna , O. Zhuravel, Viktoria Yu. Kuznietsova, Oleksandr I. Panasenko. Composition of fatty acids in Centaurea cyanus (L.). Česká a slovenská farmacie. 2020. № 69 (4). P. 194–197
- І. Б. Пєткова, Л. М. Унгурян, Л. М. Горяча, І. О. Журавель, В. С. Кисличенко Елементний склад сировини волошки синьої. Фітотерапія. Часопис. 2021. № 3. С. 50–53
- Pietkova I. B., Unhurian L. M., Horiacha L. M. Identification and quantitative content of chlorogenic and rosmarinic acids in Centaurea cyanus L. and Centaurea montana L. herbs. Annals of Mechnikov Institute. 2022. № 1. P. 10–14.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U007496.

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Унгурян Ліана Михайлівна.

2. Liana M. Unhurian

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 15.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5391-9676

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурда Надія Євгеніївна
2. Nadiia Y. Burda

Кваліфікація: д. фармац. н., професор, 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7435-5731

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010936

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 53, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марчишин Світлана Михайлівна
2. Svitlana M. Marchyshyn

Кваліфікація: д.фарм.н., професор, 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9585-1251

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпюк Уляна Володимирівна
2. Uliana V. Karpiuk

Кваліфікація: д. фармац. н., професор, 15.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8316-4910

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богату Світлана Ігорівна
2. Svitlana I. Bogatu

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7979-8232

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Рожковський Ярослав Володимирович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Рожковський Ярослав Володимирович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кащенко Ольга Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна